

Szerkesztői iroda:

Kossuth Lajos utca (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hónapra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvár, Deák Ferenc utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér hirdetési ára 8 fillér. Gyárosok, kereske dők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.

Nyilttéri oszlokok garmond sora után 40 fillér fizetendő.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Ellenzék.

Felhívás előfizetésre.

Ez év utolsó negyedére,

Október—December hónapra szóló

előfizetési díjat, 8 koronát, kérjük mielőbb megküldeni, hogy a lapot továbbra is minden fennakadás nélkül küldhessük.

Mutatvány-számokat kívánatra mindenkinek küldünk ingyen.

Előlehet fizetni bármely naptól kezdve.

Egy óra is előlehet fizetni 3 koronával.

Az előfizetési díjakat legcélszerűbb postautalvánnyal megküldeni a következő czim alatt:

„ELLENZÉK” kiadóhivatalának.

Kolozsvár.

Mérési próbák.

Kolozsvár, szept. 26.

Melyik nagyobb, melyik dicsőbb az-é, a ki Jászberényben, vagy a melyik Nagyváradon számolt be a választóinak?

A legtöbb fővárosi és vidéki ujság — az Apponyi gróf beszámoló beszéd-jéről szólván, azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy a két államférfi közül melyik nagyobb a másiknál: Tisza, vagy Apponyi?

Valóságos mérési próbákat végeznek, mintha csak arról volna szó, hogy egyiket a másik rovására kelljen emelni, vagy kisebbiteni.

Hát ennek a két államférfiúnak és illetőleg azok e nemű kvalitásainak összemérése egyenesen azt bizonyítja, hogy ilyen dolgokban még mindig kis-korúak vagyunk, s a nagyot csak úgy tudjuk meglátni és méltányolni, ha összemérjük egy klcsinnyel és ez utóbbit csak akkor és úgy tudjuk lefokozni, ha szembeállítunk vele egy abszolút nagysággal.

Az, a mi nézetünk szerint csak esetleg, hogy Apponyi gróf és Tisza Kálmán rövid időközben tartottak beszámoló beszédet.

Ez az esetleg nem ok arra, hogy most már a politikai közvélemény egyébbel sem foglalkozzék, mint e két államférfiú kvalitásainak minden szükség és alap nélkül való összemérésével.

Ahhoz például, hogy Apponyi gróf államférfiúi nagyságát a maga egészében méltathassuk, egyáltalán nem szükséges előfeltétel az, hogy Tisza Kálmánt állítsuk vele szembe és az ő államférfiúi kvalitásainak lebecsülése után, tehát az ellentétek szembeállításával végezzük ezt a műveletet.

Az a beszéd, mely Jászberényben elhangzott, éppenséggel nem provokál semmi összehasonlítást azzal, a melyben a nagyváradi választók gyönyörködhettek.

Tiszát nem fokozta le a jászberényi szózat, viszont Apponyit nem tette nagyobbá a nagyváradi beszéd.

És különösen, a mikor Apponyi gróf beszédével foglalkozunk, semmi szükségét nem érezhetjük annak, hogy érintkezési pontokat keressünk a nagyváradi beszámolóval.

Shokjunk le valahára arról a helytelen kritikai modorról, mely arra vezet, hogy a politikai közélet egyes kiválóságairól csak a politikai stréberek lerántása mellett adhassunk találó és igazságos jellemzést.

Apponyi gróftól például egyáltalán nem emelhetjük nagyobbá azzal, ha Tisza Kálmánt porig alázzuk. Viszont Tisza Kálmán vélt nagyságának sem eshetik rovására az, ha Apponyi gróf nagysága előtt meghódolunk.

Lehetnek ugyan és tényleg vannak is esetek, a mikor az ilyenmű összehasonlítás szintugy kínálja magát. Ám, ez az eset jelenleg nem forog fenn, mert hiszen sem Apponyi gróf nem foglalkozott Tisza Kálmánnal, sem ez utóbbi ő vele.

Már pedig a politikai közvélemény csak abban az esetben léphetne fel ítélő bíról a két állam férfiú között és tehetne közöttük mérési próbákat, ha ők maguk is megselekedtek volna ezt a műveletet saját magukkal.

Ezt ók óvatosan elkerülték; a kritika ilyen esetben nem helyezkedhetik arra az álláspontra, hogy bírói tisztelet gyakoroljon, a mikor perlekedő felett nincsenek.

Ne támoassunk mi vihart akkor is, a mikor a szélcsend az, a melytől közállapotaink egészségesebb kifejlődését várhatjuk.

Nekünk nem abból van hasznunk, ha Tisza Kálmán politikai egyéniségét az átlagos nívón alul szállítjuk; hanem az válik hasznunkra, ha olyan istenadta tehetség, minő Apponyi gróf a maga egész nagyságában és szabadon érvényesülhet.

Éljünk az alkalommal és a magunk külön közéletének igazi nagyságait állítsuk az őket megillető külön piedestálra és igyekezzünk ezt a műveletet végrehajtani a nélkül, hogy egy másik nagyságunkat megforgassuk az — utca sarában.

Azt a kérdést, hogy melyik volt nagyobb és dicsőbb, melyik büszkélkedhetett becsesebb és nagyobb kvalitásokkal és melyiknek vette nagyobb hasznát nemzete — hagyjuk fenn a történelem számára.

Ez a maga idején és a maga pártatlan nézőpontjáról megteszi majd és egyedül illetékes módon a maga mérési próbáit s az ítélet, melyet kimond, az igazságon fog felépülni.

Politikai hírek.

Apponyi beszámolója. Mióta Apponyi Albert gróf jászberényi választói előtt elmondotta emlékezetes beszámoló beszédjét, az óta az egész ország közvéleménye ennek hatása alatt áll. Budapesti tudósítónk értesítése szerint a fővárosban az összejöveteleken, politikai és társadalmi körökben ennek a hatalmas beszédnek jelentőségét vitatják meg. Nemcsak az összes magyarországi napilapok emlékeznek meg vezércikkjeikben a jászberényi szózatról, hanem a külföldi sajtó is szezek között első sorban a bécsi hasábos tudósításokban emlékezik még Apponyi Albert régóta várt megnyilatkozásának nagy jelentőségéről.

Darányi és a pozsonyiak. Pozsonyból írják nekünk, hogy Pozsony vármegye törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtti közgyűlést tartott, a melyen jogszolgáltatannak nyilvánítva a Darányi Ignác földművelésügyi miniszter ellen intézett támadásokat, elismerést fejezte ki a miniszter kormányzata iránt. A közgyűlésre gróf Apponyi Albert egyenesen Jászberényből jött meg és maga is felszólalt a bizalmi indítvány mellett. Különösen kiemelte, hogy a földművelés érdekében védelme nem támadás az ipar és kereskedelem érdekei ellen; mutatja az, hogy éppen a kereskedelmet és ipart képviselő Pozsony város épp mostanában választotta meg Darányit diszpolgárnak. A minisztert a közgyűlés határozatáról táviratilag értesítették.

Ankét a kereskedelmi miniszteriumban. A tisztességtelen versenyről szóló törvényjavaslat tervezetén most dolgoznak a kereskedelemügyi miniszteriumban. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter a javaslatra nézve meg akarja hallgatni a szakkörök véleményét és ezért október másodikára ankétot hív egybe a miniszteriumba. Az an-

kétben dr. Nagy Ferenc államtitkár fog előnkölni és meghívják rá a kereskedelmi kamarák képviselőit és néhány kereskedelmi egyület.

Mit épített az állam?

A jövő évfolyamán tervezett állami építkezésekről következő érdekes adatokat közölhetjük:

A kereskedelmi miniszterium a beruházási törvényjavaslat dispoziíciója szerint két millió koronára erejéig a vidéken postapépíleteket emeltek. Ez a beruházás már nagy idő óta égető szükség.

Ugyancsak rég érzett hiányt van hivatva pótolni a csongrádi Tisza-hid terve is, a melyre 600.000 koronát irányoztak elő. Ez a terv legkivált az Alföld gazdasági helyzetén fog nagyot lendíteni a közlekedési viszonyok tetemes javításával, a mi a kormány és a szakminiszter gondosságának ékesen szóló bizonyítéka. A hid terve akként van kidolgozva, hogy azon a kocsiközlekedés mellett a vasúti forgalmat is lebonyolítják.

Fontos még, de ez már budgettétellel, hogy a nyugati pályaudvarból kiinduló kettős vágánypárt a költségvetés megszavazása után meghosszabbítják egész Komáromig.

Igen nagy összeggel szerepelnek a közoktatásügyi építkezések is. Kerekaszámban 18 millió koronával. Ebből az egyetemi építkezésekre és pedig a központi egyetem, műegyetem, Karolina-kórház, a budapesti egyetemi II. sebészeti klinika és a kolozsvári egyetem központi épületeinek kiegészítésére összesen 9.376.000 korona, a középiskolai építkezésekre: 934.000 korona, az Erzsébet-nőiskola telkére és épületére 1.000.000 korona, a polgári iskolák és tanítóképzők építkezésére: 866.000 korona, a Szépművészeti Múzeumra 2.100.000 korona; állami elemi iskolai épületekre (1899. XIV. t.-ez) 2.000.000 korona és ugyancsak állami elemi iskolák építkezésére a költségvetésen kívül az idén még 319.364 korona jutott

Az 1901. évre előirányzott új építkezésekből 2.852.000 korona esik kulturális célokra. Ez összegből jut a budapesti egyetemi Pasteur-intézetre: 309.000 korona, a Pasteur-kórházra: 132.000 korona, a kolozsvári elmekórházi klinika felszerelésére: 250.000 korona, a szegedi ginnázium épületére: 140.000 korona, a dévai reáliskola kibővítésére: 100.000 korona, a temesvári felsőbb leányiskola épületére 180.000 korona, az észak-magyarországi állami iskolákra: 200.000 korona, polgári iskolai épületekre: 560.000 korona, tanító- és tanítónő-képzőintézeti épületek kibővítésére: 192.000 korona, a siketnémák váci intézetének kibővítésére: 100.000 korona, a siketnémák budapesti iskolájának épületére: 200.000 korona és az országos zene- és színi-akadémia telkére: 400.000 korona.

A sah Bpsten.

Bpest, szept. 25.

Tegnap délután 3 órakor a sah és kísérete kocsiába ült, felhajtatt a várba, itt

meglátogatta József Ágost főherceget és Széll Kálmán miniszterelnököt. Minthogy híre járt, hogy a sah a löversenyre is kimegy, az egész ut mentén a Kerepesi-úton s az Andrássy-úton tengernyi néptömeg várta a perzsák uralkodóját.

A budai váról a sah kíséretével együtt a Föld utcán át az Andrássy-utrá hajtatott. A Föld-utca sarkán egy munkás külsejű férfi kérvényt dobott a sah kocsiába. Az uralkodó maga emelte fel a kérvényt. A rendőrök el akarták fogni a munkást, de a tolmács intett, hogy ne bántsák.

Közvetlen a harmadik futam után a sah megjelent a löversenyterén. Kíséretében voltak gróf Bertholdsheim lovassági tábornok és Vámbéry Armin. A sah gróf Apponyi Lajos udvarnagy és a Magyar Lovaregylet részéről gróf Andrássy Aladár fogadták és a királyi páholyba kísérték föl, a hol nem-sokára megjelent Széll Kálmán miniszterelnök és gróf Bathányi Elemér, a Magyar Lovaregylet elnöke. A nagy tribün ormára a nemzeti lobogón kívül a perzsa zászló is fel lett vonva. A sah igen érdeklődött a versenye-nyek iránt és élénk gesztusokkal kísérte azok egyes mozzanatait. A sah a negyedik futam után eltávozott.

Széll Kálmán kitüntetése.

Ez alatt az idő alatt a sah megbízásából Eperjessy teljhatalmu miniszter, perzsa követ a miniszterelnöknel tiszteletgel Budán a miniszterelnöki palotában.

A sah-in-sah legynagyobb rendjét hozta a magyar kormányelnöknek. Rendkívül díszes rendjel ez, telve gyémántal és más drága kövekkel, a melyek között, mint keretben, van a sah arcképe.

A meghatalmazott miniszter tisztelettel gratulált Széll miniszterelnöknek az új rendjelhez, a melyet a perzsa sah csak igen kivételes esetben osztogat, olyanoknak, a kiket mindenek fölött ki akar tüntetni.

Az állam és az ipar.

Kolozsvár, szept. 26.

Az a kimutatás, melyet a magyarországi kereskedelmi és iparkamarák csak nem régebben kiadtak, világos képét mutatja annak, hogy Magyarországon az ipar és a kereskedelem a mult év folyamán, daczára a már akkor megindított iparpártolási aciónak, sem haladt, sőt ellenkezőleg ez irányban még esőkénke is visszahátrált.

Nem akarok az egyes városok iparkamaráinak külön jelentésével foglalkozni, mert hiszen azok a bajok, melyek ott felsorolva vannak, úgy sem ismeretlenek előttünk, hanem utalok csak a kolozsvári iparkamara jelentésének egyik részére, mint olyanra, mely mind inkább veszedelmesebb konkurrense kezd lenni iparunknak is, mely ellen a kereskedelmi miniszternek, de magának az érdekeltek köröknek is komolyan védekezni ma egyik legfőbb kötelessége. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara jelentésében a fe-

AZ „ELLENZÉK” TÁRGYAJA.

1900. Szeptember 26.

Közelebb az Istenhez.

Füdfői emlék.

Irta: Csorvássy István.

A hársfai fűrdő vendégek általános elragadtatással beszéltek a természetnek azon fölséges alkotásáról, melyekben nem messze e fűrdőtől, túl a Beszkidék havasain gyönyörködhetik a lélek. Kik ott jártak: lelkesedéssel és áhítattal emlékeznek a bércvidék valóságos nagyszerűségéről.

A lélek és a természet tükre egymásnak, mindkettő visszafükrözése Istennek gondolatokban és tárgyakban.

Ezért szereti minden fenkölt érzelmű ember a természetet, azért siet ehhez, hogy itt gyógyulást, vagy üdülést szerezzen testének és lelkének.

Szeretem a természet fönséges pompáját s mig nagyszerűségét áhítattal csudálom, lellem azt suttogja: mennyivel nagyobb szerű, mennyivel fönségesebb mindenható erő lehet az, ki mindezeket létre hozta a semmiből.

S midőn erre megfelel hitem, leborulva imádom a természet Urát és teremőt Istenét! Egy kis társasággal utnak indultam Lavocznara Lengyelországba. — a hova a hársfai vendégek közül, alig van, a ki el ne látogasson.

A legközelebbi órháztól indultunk Volocz, Zákra és Beszkid állomásokon át: czélunk felé.

Szegény testvér, szegény sokszor eltemetett sírodban midig föl-fölébred s idő-

szakonként onnan kikelve kísértő testvér, lengyel nemzet, mennyire hasonló sorsod a miénkéhez!

A pártviszály elgyöngített, az erőszak megölt, a rabló ösztön kifosztott és a krokodilusai könnyeket hullatott gyáva világ eltemetett.

De nem fogsz örökre halott maradni, elébb mint az utolsó ítélet harsonája hangzanék, bizonyára fel fogsz támadni sírod éjjeléből, a mint a költő megjavaszolta:

Ha majd minden rabszolga nép . .

Jármát megvuna síkra lép

Pirosló arcczal és piros zászlókkal

És a zászlókon eme szent jelszóval:

Világzsabadság!

Ekkor lesz a népek feltámadásának hozsánna ünnepnapja!

Mig ily gondolatok cikáztak át agyamon és szívemen, vaskosiek dohogva, prűszköve haladt a két-három ezerláb magos Beszkid tetejére, a kocsi mellett mindenütt a pokol tántogó mélysége, egyetlen lezuhanó darab kő, mely a hegyloldalból a rázkódás következtében levalva a sínekre hull: kizökkenti a kocsiakat pár percz alatt mindnyájunkat átszállít az örökkévalóságba!

Önkéntelenül is összerendeztem, a lét és nem lét eme kétes váltutján.

De hát, mióta e vonat itt közlekedik: nem történt rajta szerencsétlenség. Vezető, fékező és minden vasúti alkalmazott tudja, hogy itt nem csak az utasokra és az egész vonatra, de önmaga fölött is örökös első helyen és e tudat fokozza éberségét és elővigyázatát.

Föl és lemenőben minden lépten-nyomon a természetnek újabb és újabb fönséges alkotásaiban gyönyörködöttünk.

Cundánál csudásabb alakú és színű szikla óriások meredeznek mindenütt előttünk

és mellettünk, egyenmelyikből egy kis ér szakad le, melynek kristály tiszta vize, mintha miriádokat érő gyémánt fűzér lenne a szűz ara: a természet keblén.

A hegygerincek széleien és oldalán fonyóderők vonulnak el, néhol egyes fák, egy-egy meredek szikla végecsucán, úgy állnak, mintha oda lennének beékelve. Az ember csudálja, hogy anyói évtizeden át, mely alatt felnevekedett és áll, valarely nagyobb vihar, a milyen e vidéken gyakran szokott lenni, ki nem csavarta és le nem döntötte onnan.

Leérve a völgybe, több alaguton haladtunk keresztül 300, 500, 700 és 2045 méter hosszú föld alatti alnakon (ez utóbbin az átmenet 16 perczig tartott), a kocsi lámpáit meggyújtották, mig ezeken keresztül törtettünk.

Ha valamely hegyi szellemnek, mely méltán haragudhatik, a miért a kapzsi ember, töri, zuzza tagjait, átfurja a kebelét, valaha eszébe jutna, hogy ezért meg rajtunk ártatlan utasokon alijon bosszút és megvárná a hegyet óriás erejével, másik pillanathban akképp lennék eltemetve, hogy az utolsó ítélet trombita szavának harsonája is nem tudom, hogy mikép hatna el hozzánk.

De bár a hegyi szellemek ma már csak a regék világában vannak és ha csakugyan lennének: az a mindenható erő, mely őket létrehozta, bizonyosan korlátokat is hozna ember fölötti erejök elé, hogy azzal az emberiség kárára vissza ne élhessenek.

Itt vagyunk végre valahára, hosszú és izgató ut után Lavocznán. Tul Magyarország határán Lengyelországban. Az utasokat nem is kellene figyelmeztetni, a népviselet, a helységek küljellege is elárulja.

A magyar felirások, mérföld-mutatók mind el maradnak és csak német és lengyel felirásokat lehet látni: mert hát a német

mindenüvé szereti oda tűni az orrát — és mindenütt otthón akar lenni. Mintha az egész csak a német számára lenne a mindenható ur Istenből teremve!

Lavoczna maga jelentéktelen lengyel falu, nagyobb részt fa épületekkel, és idő baraitott ezalma szup háztöttekkel, melyeknek apróbb ablakaiból sapatag arezu alakok tekintgetnek az érkezőt vendégekre.

Az állomás azonban elég szépségnek mondható, talán a tervezői gondolták, hogy sokan fognak ide a szomszéd Magyarországból el látogatni.

A beszkidi vasutnak, nem hiába nevezik világhírűnek, szépségét és csudás nagyszerűségét, csak bámulni, de tollal leírni nem lehet.

Angol turista is volt fiatal nejjével, kik a magos Tairuból egyedül azért utaztak ide, hogy ezt megnézzék. Regeszerű elbeszéléseket hallottak e tájnak csuda szépségéről.

Ezek már beutazták egész Európát, Olasz és Spanyolországnak, valamint Svájc-nak, Svéd- és Norvégországnak legszegényesebb s legmerészebb vasutmenti vidékét, de ennél szebbet megragadóbbat nem találtak.

Isten és nagyhatalom: rokon eszmék a nép lelkében. Királyok királyának is nevezik Isient, mig a királyokat az Ur fölkenntjeinek, földi helytartóinak és képviselőinek nevezik. Isten alkotta e bérceket, ezredeket előtt; hirdetői ezek erejének és hatalmának! E vasut építésénél, a műszaki tudomány állott szembe az alkotó és teremő Istenséggel, s nem mondom, hogy legyőzte ezt, hanem hirdetem, hogy az ő művét még szebbé, még hatalmasabbá tette.

E szédítő ormokon eddig hegymászó is alig bír felhaltni, most forró gőzt lihegő, füstöt és tüzet szoró vasszörnyetlegek kapaszkodnak reá bátran és merészen, mutatván az emberben levő istenségnek: a tudománynak emberfeletti hatalmát.

Eladó egy jókarban levő zongora jutányos áron!!

Külmonostor-utca 46. sz. a.
945. 1—3.

RINDT és DÓCZY

ÉPÜLET és BUTOR ASZTALOSOK

Kolozsvárt. Külközép-utca 88. szám.

A nagyérdemű közönség becses tudomására kívánjuk hozni, hogy **bástya-utca 2. szám** alatt volt **asztalos üzletünk**et **külközép-utca 88. szám** (saját ház), helyeztük át.

Kérjük a nagyérdemű közönség további pártfogását.

Telefonszám 465.

Ugyanott több **kiadó lakások** vízvezetékkel ellátva. 866. 12—0.

ELADÓ

Egy **salon-tükör** Consoli márvánnyal és gyöngyházzal kirakva.

Egy **salon-asztal** gyöngyházzal kirakva.

Egy **üveges Serván**.

Egy **diván** két fotelel.

Egy **ebédlő-kredencz**.

Óvár, kis-utca 1. szám.

944. 1—1.

Kolozsvárt kapható: Benke Dezső, Papp Ernő, Blédi József, Bréver János, Moldován József, Péterffy Mór, Voith Péter, Voith Tivadar, Béni István, Steinberger Lajos, Marusán Bogdán, Jeney Lajos, ifj. Gráf Lőrincz, Schuller Lajos, Adler Sámuel, Fuhrmanu Károly, Burger Frigyes, Boskovics József, Zsilinszky Antal, ifj. Pere István, Goldmann Bernát, Kovács Károly, Jakobi Lajos, Kónya Sándor és Kolb Adolf kereskedéseikben. 793. 4—20.

PILSENI NAGY SÖRCSARNOK.

ELSŐRENDÜ ÉTTEREM.

Minden igényeknek megfelelően berendezve.

KÉNYELMES NYÁRI ÉTKEZŐVEL.

A VILÁGHÍRÚ PILSENI SÖR kizárólagos kimérési helye. o o o o o o

MINDEN IDŐBEN MELEG ÉTKEK,

ugymint reggeli, ebéd, osonna és vacsora időkbén.

EGY ZÓNA-REGGELI 8 KRAJCZÁR.

Ételek árjegyzéke:

	Kor. érték	nagy kcsj
Székelgy gulyás	—	80 30
Borjú pörkölt	—	80 30
Töltött borjú szegye	—	70 40
Sertés karaj	—	80 50
Sima szelet	—	80 60
Gombás rostélyos	—	70 —
Czigány bélszín	—	90 60
Rabló stult	—	90 60
Vegyes fatányéros	—	90 60
Rántott foras	—	1. —
Adag szőlő	—	50 —
Görög dinnye	—	40 —
Vegyes gyümölcs	—	50 —
Caviar	—	1. — 50

Italok árjegyzéke:

1 pohár sör a pilseni polgári söröző házból	—	—22
1 korsó	—	—38
1 liter szászvesszősi	—	1. —
1 liter kitudó asztali	—	1.20
1 liter Riesling	—	1.60
1 liter Schiller	—	1.20
1 liter Carlovitz-i vörös	—	1.60
1 liter pl. finom vég.	—	2. —
1 liter Erdélyi gyöngye	—	2.40
1 liter Som Paget pincéből	—	2. —
1 pohár Chery	—	—30
1 liter szászvesszősi utcára kimérve	—	1. —

EGY ZÓNA-REGGELI 8 KRAJCZÁR.

A nagyérdemű közönség becses tudomására kívánunk még hozni, hogy az „Ujvilág” nem folytatom és főtörökvesem leend igen tisztelt vendégeimnek minden kényelmet nyújtani.

Szíves pártfogást kér

Pferschy Ferencz,
vendéglős.

Sz. 1927—900. tkvi.

911. 1—1.

Árverési hirdetményi kivonat.

A Bánffy-hunyadi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Nyisztor Juon mint kisk. Nyisztor Zaharilla t. gyámja végrehajtának idsb. Nyisztor Juon, kinek neje Muntján Marjucza végrehajtást szenvedő elleni 56 korona követelés és járul. iránti végrehajtási ügyben a bhunyadi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, 137 számú tükben A. I. 6. sz. 11—16, 18—22 és 24. rdz. 1035, 1035, 1093, 1999, 1352 1360, 1373, 1379, 1382, 1406, 1471, 1450, 1452, 1455, 1463 1465, 1466, 1468, 1469 és 1558 hrsz. ingatlanokból a B. 6. alatti Nyisztor Juon, kinek neje Muntján Marjucza egyharmad résznyi jutalékára 294 kor. 34 fill. kikialtási árban a bedecsi 357. sz. tükben A + J. rdz. 377 hrsz. ingatlanból a B. 4 alatti Nyisztor Juon, kinek neje Muntján Maniucza egyharmad résznyi jutalékára 30 kor. kikialtási árban és a bedecsi 462. sz. tükben A + J. rdz. 1471, 1472 hrsz. ingatlanból a B. 4 alatti Nyisztor Juon, kinek neje Muntján Marjucza negyven-százszázrésznyi jutalékára 282 kor. 67 fill. kikialtási árban elrendelte — és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi december hó 11. napjának d. e. 10 órája Bedecsen a községkészenléti meggyűlésen a megállapított kikialtási áron alul is elfogadják, az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt J. M. rendelet §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnak előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélytani.

Bánffy-Hunyad, 1900 aug. hó 13. napján.
Torvaly,
kir. aljbíró.

Tulhalmozott készletünk miatt igen szép és teljesen kizaradt

AMERIKAI TÖLGYFAPARKETTEKET

ugyszintén

azoknak jótállás mellett való lerakását.

T o v á b b á:

bármilyen épület-asztalos munkát és teljes butorberendezéseket a legolcsóbb árak és jótállás mellett elvállalunk.

Mestitz Mihály és Fiai,

931. 2—x.

Kolozsvár és Marosvásárhely.

TRISKA J. KOLOZSVÁRT.

Ajánlja Sétatér-utca 12. szám alatt levő

● zongora, harmonium és czimbalom ●

nagy rakatárát a helybeli és vidéki közönség b. figyelmébe, hol a leghe-resebb gyárakból vannak zongorák rakatár, a melyek 350 főtől 1200 forintig terjedő áron részletfizetésre is kaphatók. Van- nek rakatárban iskolai és t e m p l o m i czélra harmoniumok, — valamint

Schunda-féle ozimbalmok 80 főtől 300 frtig igen nagy választékban és gyári áron kaphatók.

A zongora-hangolásokat a cég alkalmazottja a legpon-tosabban eszközözi.

Szíves pártfogást kér

897.4—10.

TRISKA J.

Keresek egy fűszer és vegyesáru üzletbe

egy magyar, német és román nyelvet

tökéletesen bíró nőtnen,

izr. vallásu kereskedő segédet.

Havi fizetése 80 korona.

Ajánlatok és bizonyítvány másolatok **Neu-berger Ede** Bánffytelep, u. p. Telcs, Besztercze Naszódmegeye küldendők. 941. 1 3.

Világ-Panoráma

elsőrangú műkiállítás!

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1a. sz. alatt.

Szeptember 23—29-ig.

Uj képek. II. Cyclus.

A francia Svájczon keresztül.

● Minden vasárnap új sorozatok!! ●

A Világ-Panoráma nyitva van mindennap reggel 9 órától déli fél 1 óráig és délután fél 2 órától esti 10 óráig.

Belépti díjak: Felnőtteknek 20 kr. Tanulók, gyer-mekok és katonák (örmeztől lefelé) számára 10 kr.

Kiváló tisztellel

740. 33—0.

az igazgatóság.

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában, Kolozsvárt.

„GLOBUS” hirlapelőfizetési és kézbesítési vállalat

Mátyás király-tér 20. szám.

A hirlapolvasó közönség szives figyelmébe!

A GLOBUS

A GLOBUS

A GLOBUS

elfogad előfizetéseket a világ összes lapjaira és folyóirataira az eredeti elő-fizetési árakban.

napilapokat a vonatkozó érkezése után 10—20 percz alatt kézbesít saját hirlapszállító-kocsiján, még a legtávolabb lakó előfizetőknek is.

hirdetéseket közvetít valamennyi lapba.

917. 5—10

Hirdetések

a legolcsóbb árban

— felvétetnek e lap kiadóhivatalában! —

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!!!

KOZEL F. JÓZSEF

kályharaktárban

Kolozsvárt, Unio-utca 20. sz.

(Redoutall szemben)

állandóan 300—400 darab kályha kész-
telben van, melyek úgy szépség mint
minőség tekintetében felülmúlhatatlanok
s az eddig teljesített nagyobb megbi-
zások teljes biztosítékot nyújtanak arra,
hogy a nagyközönség további megbi-
zása is ép úgy mint azelőtt a legna-
gyobb szakértelem és pontosság mel-
lett fog eszközölni.

HEVESI JÓZSEF

műasztalos

Gyár-utca 8. szám.

elállal mindenféle asztalos

munkát és fapadozatot.

Nagy rakatár tart:

kitűnő minőségű, gözben

száritott

Parkettekből!

Telefon 136.

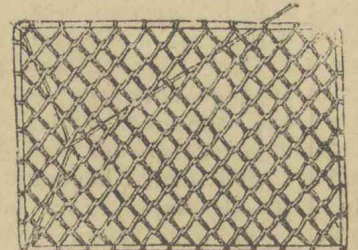
„Municipia”

kiadóhivatala az összes közsé-
gi és közigazgatási nyomtatványok,
könyv-, papir- és irodaszerek
legnagyobb rakatára Budapest,
VII. Kerepesi-ut. 12. szám. Nagy
képes árjegyzék kívánatra ingyen
és bérmentve.

Pénzkölcsön

földbirtokokra, bérházakra I. II.
helyre kedvező feltételekkel
nyerhető. Főfelvilágosítást ad szí-
veségből Gerő A. volt tkptári
igazgató Budapest VII. Nefelej-
utca 8. szám.

Jó munkáért kitüntető!

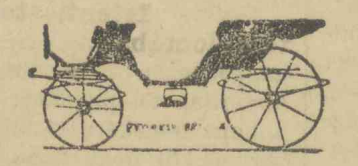
Léber Gyula első erdélyi
sodronyszövet
foal- és szitaáru gyára Kolozsvárt
Torda-utca.

Eisele József

réz-, ércmű- és gőzkazán-gyár

Budapest,

V., Külső Váci-ut. 138.

A m. kir. posta és távirat igaz-
gatóság rendes szállítója

Gergely Kálmán

kocsigyártó Kolozsvárt, kültorda
utca 27. szám. Uj kocsik
készletben.

A résztvevő kiállításokon arany érmek- és ok-
levelekkel kitüntette.

UDVARI ÉS TÁRSA

törv. bejegyzett kocsigyártó Kolozsvárt, Hidfő-utca
(Zöldfa vendéglő mellett.)

Raktáron tart kész kocsikat választékban. Kocsi-
javításokat és rendeléseket pontosan, kívánat
szerint teljesít.

Benke Dezső

fűszer üzletében Kolozsvárt

(magyar-utca szeglet) a legjobb

minőségű élelmi czikkeket kap-

hatók szolid kiszolgálással a

legutányosabb árban.

Valódi Dréher sör 15 kr.

Naponta friss gyümölcs és dinnye.

DEMJEN ÁGOSTON

műlakatos gyorsan és pontosan

teljesít mindenféle

Lakatos munkákat,

saját szabadalmú zott ablak-

zárait szellőző készülékekkel,

fűgőny-horgait különösen

ajánlja.

Jókai-utca 12. szám.

Varga Pál

czimbalom-gyártónál megjelent
czimbalomiskolából 1 hét alatt
tanító senkire nélkül megtanul
czimbalomozni bárki, melyet üz-
letemben vásárolt czimbalomhoz
ingyen adok. Budapest, VIII.
Rókk Szilárd-utca 3. szám. —
Czimbalomról képes árjegyzék
ingyen.

A ki hazai szövetből készült

ruhában akar járni, az

forduljon megrendelésével

Marinkiewicz Ignác-hoz,

kinek szabó-üzlete Kolozsvárt,
Belközép-utczában van.

Vízvezeték.

csatornázás, kutszivattyúk, tűz-
oltó felszerelések, fürdőberende-
zések tervezése és készítése hazai
anyagok felhasználásával

Bányai Kálmán és Társai

Kolozsvárt, főter 18.

Telefon 324.

Medgyesfalvi likör-, rum- és

cognacgyár, Marosvásárhely.

Ajánlja francia módon gőzle-
párolás után készült creme-li-
körjét. Saját szilvrium, seprő
és törköly-főzde. Kitűnő rumok.
Különlegesség: „Assam-Rum”,
legkitűnőbb thearum. Árjegyzé-
kek viszontelárusítók részére in-
gyen és bérmentve.

Keresztényfalvi agyag-áru-

gyár részvénytársaság. Ke-

resztényfalva, (Brassó) unjon-

nan berendezett és nagyobbitott

gyárban kitűnő minőségű kö-

agya- és chamotte-árakat fő-

képen vízvezeték- és csatorná-

zási csöveket, kémény-rakványo-

kat és más építkezési czikkeket,

vályukat stb.; mindenféle tűzálló

chamotte-téglat, lemezeket-

lisztés vakolatot és egyebet

nyagban készítenek.

A kinek építtetni valója van,

az egész bizalommal forduljon

Hirschfeld Lajos

építőmesterhez, Külmonostor-u.

82. sz. Tervezéseket, költségve-

téseket ugyanott.

BRAUN MIHÁLY

speciálsta a hangszerekészítésben

elvéallal

felelősség mellett hangszer

javításokat.

Raktára az összes hangsze-

reknek.

Árjegyzék kívánatra ingyen

és bérmentve.

Legjobb ekék

és gazdasági gépek készítő-

telepe

SIMONFFY ISTVÁN

gépgyára és vasöntője Külső-

Torda-utca

A legjobb hust

Benigni Sámuel

főterületében

lehet kapni, a hol mindennemű

fűstölti hus is kapható! Postai

megrendelés azonnal teljesítettik.

Magyar fém- és lámpaárú-

gyár r. t. Petroleum-lámpák,

légszusz és villanyvilágítási tes-

tek, mindenféle fémdiszaműcik-

Szerkesztői iroda:

Kossuth Lajos utca (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hónapra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvár, Deák Ferenc utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér hirdetési ára 8 fillér. Gyárosok, kereskezők és iparosok árkedezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.

Nyiteltéri oszlopok garmond sora után 40 fillér fizetendő.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Ellenzék.

Felhívás előfizetésre.

Ez év utolsó negyedére,

Október—December hónapra szóló

előfizetési díjat, 8 koronát, kérjük mielőbb megküldeni, hogy a lapot továbbra is minden fennakadás nélkül kiadhassuk.

Mutatvány-számokat kívánatra mindenkinek küldünk ingyen.

Előlehet fizetni bármely naptól kezdve.

Egy óra is előlehet fizetni 3 koronával.

Az előfizetési díjakat legcélszerűbb postautalvánnyal megküldeni a következő cím alatt:

„ELLENZÉK” kiadóhivatalának.

Kolozsvár.

Mérési próbák.

Kolozsvár, szept. 26.

Melyik nagyobb, melyik dicsőbb az-é, a ki Jászberényben, vagy a melyik Nagyváradon számolt be a választóinak?

A legtöbb fővárosi és vidéki ujság — az Apponyi gróf beszámoló beszéd-jéről szólván, azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy a két államférfi közül melyik nagyobb a másiknál: Tisza, vagy Apponyi?

Valóságos mérési próbákat végeznek, mintha csak arról volna szó, hogy egyiket a másik rovására kelljen emelni, vagy kisebbiteni.

Hát ennek a két államférfiúnak és illetőleg azok e nemű kvalitásainak összemérése egyenesen azt bizonyítja, hogy ilyen dolgokban még mindig kis-koruk vagyunk, s a nagyot csak úgy tudjuk megmérni, s méltányolni, ha összemérjük egy kicsinytelével és ez utóbbit csak akkor és úgy tudjuk lefokozni, ha szembeállítunk vele egy abszolút nagysággal.

Az, a mi nézetünk szerint csak esetleg, hogy Apponyi gróf és Tisza Kálmán rövid időközben tartottak beszámoló beszédet.

Ez az esetleg nem ok arra, hogy most már a politikai közvélemény egyébként sem foglalkozzék, mint e két államférfiú kvalitásainak minden szükséges és alap nélkül való összemérésével.

Ahhoz például, hogy Apponyi gróf államférfiúi nagyságát a maga egészében méltathassuk, egyáltalán nem szükséges előfeltétel az, hogy Tisza Kálmánt állítsuk vele szembe és az ő államférfiúi kvalitásainak lebecsülése után, tehát az ellentétek szembeállításával végezzük ezt a műveletet.

Az a beszéd, mely Jászberényben elhangzott, éppenséggel nem provokál semmi összehasonlítást azzal, a melyben a nagyváradi választók gyönyörködhettek.

Tiszát nem fokozta le a jászberényi szózat, viszont Apponyit nem tette nagyobbá a nagyváradi beszéd.

És különösen, a mikor Apponyi gróf beszédével foglalkozunk, semmi szükségét nem érezhetjük annak, hogy érintkezési pontokat keressünk a nagyváradi beszámolóval.

Shokjunk le valahára arról a helytelen kritikai modorról, mely arra vezet, hogy a politikai közélet egyes kiválóságairól csak a politikai stréberek lerántása mellett adhassunk találo és igazságos jellemzést.

Apponyi gróftól például egyáltalán nem emelhetjük nagyobbá azzal, ha Tisza Kálmánt porig alázzuk. Viszont Tisza Kálmán vélt nagyságának sem eshetik rovására az, ha Apponyi gróf nagysága előtt meghódolunk.

Lehetnek ugyan és tényleg vannak is esetek, a mikor az ilyenmű összehasonlítás szintugy kínálja magát. Ám, ez az eset jelenleg nem forog fenn, mert hiszen sem Apponyi gróf nem foglalkozott Tisza Kálmánnal, sem ez utóbbi ő vele.

Már pedig a politikai közvélemény csak abban az esetben léphetne fel ítélő bíról a két államférfiú között és tehetne közöttük mérési próbákat, ha ők maguk is megselekedtek volna ezt a műveletet saját magukkal.

Ezt ók óvatosan elkerülték; a kritika ilyen esetben nem helyezkedhetik arra az álláspontra, hogy bírói tisztelet gyakoroljon, a mikor perlekedő felett nincsenek.

Ne támoassunk mi vihart akkor is, a mikor a szélcsemd az, a melytől közállapotaink egészségesebb kifejlődését várhatjuk.

Nekünk nem abból van hasznunk, ha Tisza Kálmán politikai egyéniségét az átlagos nívón alul szállítjuk; hanem az válik hasznunkra, ha olyan istenadta tehetség, minő Apponyi gróf a maga egész nagyságában és szabadon érvényesülhet.

Éljünk az alkalommal és a magunk külön közéletének igazi nagyságait állítsuk az őket megillető külön piedestálra és igyekezzünk ezt a műveletet végrehajtani a nélkül, hogy egy másik nagyságunkat megforgassuk az — utca sarában.

Azt a kérdést, hogy melyik volt nagyobb és dicsőbb, melyik büszkélkedhetett becsesebb és nagyobb kvalitásokkal és melyiknek vette nagyobb hasznát nemzete — hagyjuk fenn a történelem számára.

Ez a maga idején és a maga pártatlan nézőpontjáról megteszi majd és egyedül illetékes módon a maga mérési próbáit s az ítélet, melyet kimond, az igazságon fog felépülni.

Politikai hírek.

Apponyi beszámolója. Mióta Apponyi Albert gróf jászberényi választói előtt elmondotta emlékeztető beszámoló beszédjét, az óta az egész ország közvéleménye ennek hatása alatt áll. Budapesti tudósítónk értesítése szerint a fővárosban az összejöveteleken, politikai és társadalmi körökben ennek a hatalmas beszédnek jelentőségét vitatják meg. Nemcsak az összes magyarországi napilapok emlékeznek meg vezércikkjeikben a jászberényi szózatról, hanem a külföldi sajtó is szekek között első sorban a bécsi hasábos tudósításokban emlékezik még Apponyi Albert régóta várt megnyilatkozásának nagy jelentőségéről.

Darányi és a pozsonyiak. Pozsonyból írják nekünk, hogy Pozsony vármegye törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt közgyűlést tartott, a melyen jogszolgáltatásnak nyilvánítva a Darányi Ignác földművelésügyi miniszter ellen intézett támadásokat, elismerését fejezte ki a miniszter kormányzata iránt. A közgyűlésre gróf Apponyi Albert egyenesen Jászberényből jött meg és maga is felszólalt a bizalmi indítvány mellett. Különösen kiemelte, hogy a földművelés érdekének védelme nem támadás az ipar és kereskedelem érdekei ellen; mutatja az, hogy éppen a kereskedelmet és ipart képviselő Pozsony város épp mostanában választotta meg Darányit diszpolgárnak. A minisztert a közgyűlés határozatáról táviratilag értesítették.

Ankét a kereskedelmi miniszteriumban. A tisztességtelen versenyről szóló törvényjavaslat tervezetén most dolgoznak a kereskedelemügyi miniszteriumban. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter a javaslatra nézve meg akarja hallgatni a szakkörök véleményét és ezért október másodikára ankétot hív egybe a miniszteriumba. Az an-

kétben dr. Nagy Ferenc államtitkár fog előkölni és meghívják rá a kereskedelmi kamarák képviselőit és néhány kereskedelmi egyület.

Mit épített az állam?

A jövő évfolyamán tervezett állami építkezésekről következő érdekes adatokat közölhetjük:

A kereskedelmi miniszterium a beruházási törvényjavaslat dispoziíciója szerint két millió koronára erejéig a vidéken posta-épületeket emeltet. Ez a beruházás már nagy idő óta égető szükség.

Ugyancsak rég érzett hiányt van hivatva pótolni a csongrádi Tisza-hid terve is, a melyre 600.000 koronát irányoztak elő. Ez a terv legkivált az Alföld gazdasági helyzetén fog nagyot lendíteni a közlekedési viszonyok tetemes javításával, a mi a kormány és a szakminiszter gondosságának ékesen szóló bizonyítéka. A hid terve akként van kidolgozva, hogy azon a kocsiközlekedés mellett a vasúti forgalmat is lebonyolítják.

Fontos még, de ez már budgettétellel, hogy a nyugati pályaudvarból kiinduló kettős vágánypárt a költségvetés megszavazása után meghosszabbítják egész Komáromig.

Igen nagy összeggel szerepelnek a közoktatásügyi építkezések is. Kerekaszámban 18 millió koronával. Ebből az egyetemi építkezésekre és pedig a központi egyetem, műegyetem, Karolina-kórház, a budapesti egyetemi II. sebészeti klinika és a kolozsvári egyetem központi épületeinek kiegészítésére összesen 9.376.000 korona, a középiskolai építkezésekre: 934.000 korona, az Erzsébet-nőiskola telkére és épületére 1.000.000 korona, a polgári iskolák és tanítóképzők építkezésére: 866.000 korona, a Szépművészeti Múzeumra 2.100.000 korona; állami elemi iskolai épületekre (1899. XIV. t.-ez) 2.000.000 korona és ugyancsak állami elemi iskolák építkezésére a költségvetésen kívül az idén még 319.364 korona jutott

Az 1901. évre előirányzott új építkezésekből 2.852.000 korona esik kulturális célokra. Ez összegből jut a budapesti egyetemi Pasteur-intézetre: 309.000 korona, a Pasteur-kórházra: 132.000 korona, a kolozsvári elmekórházi klinika felszerelésére: 250.000 korona, a szegedi ginnázium épületére: 140.000 korona, a dévai reáliskola kibővítésére: 100.000 korona, a temesvári felsőbb leányiskola épületére 180.000 korona, az észak-magyarországi állami iskolákra: 200.000 korona, polgári iskolai épületekre: 560.000 korona, tanító- és tanítónő-képzőintézeti épületek kibővítésére: 192.000 korona, a siketnémák váci intézetének kibővítésére: 100.000 korona, a siketnémák budapesti iskolájának épületére: 200.000 korona és az országos zene- és színi-akadémia telkére: 400.000 korona.

A sah Bpsten.

Bpest, szept. 25.

Tegnap délután 3 órakor a sah és kísérete kocsiába ült, felhajtatt a várba, itt

meglátogatta József Ágost főherceget és Széll Kálmán miniszterelnököt. Minthogy híre járt, hogy a sah a löversenyre is kimegy, az egész ut mentén a Kerepesi-úton s az Andrassy-úton tengernyi néptömeg várta a perzsák uralkodóját.

A budai várból a sah kíséretével együtt a Föld utcán át az Andrassy-utra hajtott. A Föld-utca sarkán egy munkás külsejű férfi kérvényt dobott a sah kocsiába. Az uralkodó maga emelte fel a kérvényt. A rendőrök el akarták fogni a munkást, de a tolmács intett, hogy ne bántsák.

Közvetlen a harmadik futam után a sah megjelent a löversenyterén. Kíséretében voltak gróf Bertholdshaim lovassági tábornok és Vámbéry Armin. A sah gróf Apponyi Lajos udvarnagya és a Magyar Lovaregylet részéről gróf Andrassy Aladár fogadták és a királyi páholyba kísérték föl, a hol nem-sokára megjelent Széll Kálmán miniszterelnök és gróf Bathányi Elemér, a Magyar Lovaregylet elnöke. A nagy tribün ormára a nemzeti lobogón kívül a perzsa zászló is fel lett vonva. A sah igen érdeklődött a versenye-nyek iránt és élénk gesztusokkal kísérte azok egyes mozzanatait. A sah a negyedik futam után eltávozott.

Széll Kálmán kitüntetése.

Ez alatt az idő alatt a sah megbízásából Eperjessy teljhatalmu miniszter, perzsa követ a miniszterelnöknel tiszteletgel Budán a miniszterelnöki palotában.

A sah-in-sah legnagyobbat rendjét hozta a magyar kormányelnöknek. Rendkívül díszes rendjel ez, telve gyémánttal és más drága kövekkel, a melyek között, mint keretben, van a sah arcképe.

A meghatalmazott miniszter tisztelettel gratulált Széll miniszterelnöknek az új rendjelhez, a melyet a perzsa sah csak igen kivételes esetben osztogat, olyanoknak, a kiket mindenek fölött ki akar tüntetni.

Az állam és az ipar.

Kolozsvár, szept. 26.

Az a kimutatás, melyet a magyarországi kereskedelmi és iparkamarák csak nem régebben kiadtak, világos képét mutatja annak, hogy Magyarországon az ipar és a kereskedelem a múlt év folyamán, daczára a már akkor megindított iparpártolási acióának, sem haladt, sőt ellenkezőleg ez irányban még esőkénke is mozdult.

Nem akarok az egyes városok iparkamaráinak külön jelentésével foglalkozni, mert hiszen azok a bajok, melyek ott felsorolva vannak, úgy sem ismeretlenek előttünk, hanem utalok csak a kolozsvári iparkamara jelentésének egyik részére, mint olyanra, mely mind inkább veszedelmesebb konkurrens kezd lenni iparunknak is, mely ellen a kereskedelmi miniszternek, de magának az érdekeltek köröknek is komolyan védekezni ma egyik legfőbb kötelessége. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara jelentésében a fe-

AZ „ELLENZÉK” TÁRGYAJA.

1900. Szeptember 26.

Közelebb az Istenhez.

Füdfői emlék.

Irta: Csorvássy István.

A hársfai fűdő vendégek általános elragadtatással beszéltek a természetnek azon fölséges alkotásáról, melyekben nem messze e fűdőtől, túl a Beszkidék havasain gyönyörködhetik a lélek. Kik ott jártak: lelkesedéssel és áhítattal emlékeznek a bércvidék valóságos nagyszerűségéről.

A lélek és a természet tükre egymásnak, mindkettő visszafükrözése Istennek gondolatokban és tárgyokban.

Ezért szereti minden fenkölt érzelmű ember a természetet, azért siet ehhez, hogy itt gyógyulást, vagy üdülést szerezzen testének és lelkének.

Szeretem a természet fönséges pompáját s míg nagyszerűségét áhítattal csudálom, lellem azt suttogja: mennyivel nagyobb szerű, mennyivel fönségesebb mindenható erő lehet az, ki mindezeket létre hozta a semmiből.

S midőn erre megfelel hitem, leborulva imádom a természet Urát és teremőt Istenét! Egy kis társasággal utnak indultam Lavocznara Lengyelországba. — a hova a hársfai vendégek közül, alig van, a ki el ne látogasson.

A legközelebbi órháztól indultunk Volocz, Zákra és Beszkid állomásokon át: czélunk felé.

Szegény testvér, szegény sokszor eltemetett sírodban midig föl-fölébred s idő-

szakonként onnan kikelve kísértő testvér, lengyel nemzet, mennyire hasonló sorsod a miénkéhez!

A pártviszály elgyöngített, az erőszak megölt, a rabló ösztön kifosztott és a krokodilusai könnyeket hullatott gyáva világ eltemetett.

De nem fogsz örökre halott maradni, elébb mint az utolsó ítélet harsonája hangzanék, bizonyára fel fogsz támadni sírod éjjeléből, a mint a költő megjavaslotta:

Ha majd minden rabszolga nép...

Jármát megvuna síkra lép

Pirosló arccal és piros zászlókkal

És a zászlón eme szent jelszóval:

Világzsabadság!

Ekkor lesz a népek feltámadásának hozsánna ünnepnapja!

Mig ily gondolatok cikáztak át agyamon és szívemen, vaskosiek dohogva, prűszköve haladt a két-három ezerláb magos Beszkid tetejére, a kocsi mellett mindenütt a pokol tántogó mélysége, egyetlen lezuhanó darab kő, mely a hegylabdából a rázkódás következtében levalva a sínekre hull: kizökkenti a kocsiakat pár percz alatt mindnyájunkat átszállít az örökkévalóságba!

Önkéntelenül is összerendeztem, a lét és nem lét eme kétes váltóján.

De hát, mióta e vonat itt közlekedik: nem történt rajta szerencsétlenség. Vezető, fékező és minden vasúti alkalmazott tudja, hogy itt nem csak az utasokra és az egész vonatra, de önmaga fölött is örökös első helyen és e tudat fokozza éberségét és elővigyázatát.

Föl és lemenőben minden lépten-nyomon a természetnek újabb és újabb fönséges alkotásaiban gyönyörködöttünk.

Cundánál csudásabb alakú és színű szikla őráások meredeznek mindenütt előttünk

és mellettünk, egyenmelyikből egy kis ér szakad le, melynek kristály tiszta vize, mintha miriádokat érő gyémánt fűzér lenne a szűz ara: a természet keblén.

A hegygerincek széleien és oldalán fonyóderők vonulnak el, néhol egyes fák, egy-egy meredek szikla végecsucán, úgy állnak, mintha oda lennének beékelve. Az ember csudálja, hogy anyói évtizeden át, mely alatt felnevekedett és áll, valarely nagyobb vihar, a milyen e vidéken gyakran szokott lenni, ki nem csavarta és le nem döntötte onnan.

Leérve a völgybe, több alaguton haladtunk keresztül 300, 500, 700 és 2045 méter hosszú föld alatti alnakon (ez utóbbin az átmenet 16 perczig tartott), a kocsi lámpáit meggyújtották, mig ezeken keresztül törtettünk.

Ha valamely hegyi szellemnek, mely méltán haragudhatik, a miért a kapzsi ember, tör, zuzza tagjait, átfurja a kebelét, valaha eszébe jutna, hogy ezért meg rajtunk ártatlan utasokon aljlon bosszút és megvárna a hegyet őráis erejével, másik pillanathban akképp lennék eltemetve, hogy az utolsó ítélet trombita szavának harsonája is nem tudom, hogy mikép hatna el hozzánk.

De bár a hegyi szellemek ma már csak a regék világában vannak és ha csakugyan lennének: az a mindenható erő, mely őket létrehozta, bizonyosan korlátokat is hozna ember fölötti erejök elé, hogy azzal az emberiség kárára vissza ne élhessenek.

Itt vagyunk végre valahára, hosszú és izgatott ut után Lavocznán. Tul Magyarország határán Lengyelországban. Az utasokat nem is kellene figyelmeztetni, a népviselet, a helységek küljellege is elárulja.

A magyar felirások, mérföld-mutatók mind el maradnak és csak német és lengyel felirásokat lehet látni: mert hát a német

mindenüvé szereti oda tenni az orrát — és mindenütt otthón akar lenni. Mintha az egész csak a német számára lenne a mindenható ur Istenől teremve!

Lavoczna maga jelentéktelen lengyel falu, nagyobb részt fa épületekkel, és idő baraitott ezalma szup háztöttekkel, melyeknek apróbb ablakaiból sápatag arezu alakok tekintgetnek az érkező vendégekre.

Az állomás azonban elég szépségnek mondható, talán a tervezői gondolták, hogy sokan fognak ide a szomszéd Magyarországból el látogatni.

A beszkidi vasutnak, nem hiába nevezik világhírűnek, szépségét és csudás nagyszerűségét, csak bámulni, de tollal leírni nem lehet.

Angol turista is volt fiatal nejjével, kik a magos Tairuból egyedül azért utaztak ide, hogy ezt megnézzék. Regeszerül elbeszélésekét hallottak e tájnak csuda szépségéről.

Ezek már beutazták egész Európát, Olasz és Spanyolországnak, valamint Svájc-nak, Svéd- és Norvégországnak legszegényesebb s legmerészebb vasutmenti vidékét, de ennél szebbet megragadóbbat nem találtak.

Isten és nagyhatalom: rokon eszmék a nép lelkében. Királyok királyának is nevezik Isient, mig a királyokat az Ur fölkenntjeinek, földi helytartóinak és képviselőinek nevezik. Isten alkotta e bérceket, ezredeket előtt; hirdetői ezek erejének és hatalmának! E vasut építésénél, a műszaki tudomány állott szembe az alkotó és teremő Istenséggel, s nem mondom, hogy legyőzte ezt, hanem hirdetem, hogy az ő művét még szebbé, még hatalmasabbá tette.

E szédítő ormokon eddig hegymászó is alig bírt felhaltni, most forró gőzt lihegő, füstöt és tüzet szoró vasszörnyetlegek kapaszkodnak reá bátran és merészen, mutatván az emberben levő istenségnek: a tudománynak emberfeletti hatalmát.

Nem vagyok képes leírni, mit éreztem ez uton, félelmes gyönyör járt át minden idegemem, mely egyik pillanatban fölemelt és fölmagasztalt, a következőben jégge fagyasztotta felhevült véremet. Néha a rázkódás következtében egy-egy szikla darab leválk a bérz oldalról, s előbb tompa kongással, aztán mindinkább erősbödő döngéssel szakad le a több ezer ölnyi mélység szikla örvényébe, szaporitva az ott levő ösvilági köbirodalom romhalmazát.

Ha egy ilyen kocsinkat találná s kizökkenetné vágányából?

Isten csudaereje: s a szakemberek tudománya hárintotta el ez ideig a szerencsétlenséget!

A netalán lazán álló szirttömböket szétrobbantják vagy szilárd vaskapcsokkal megjobban oda erősítik, hogy bajt ne okozzanak.

Szinte jól esett már, hogy Lavocznára érkezve s ez Isten kísértő utat befejezve, magamat kissé kipihenhettem.

Délután fél öt óra volt, midőn itt kiszállottunk, körüljárva a helységet, a vidék fönséges pompájában gyönyörködve, feléltük az izgatottságot, melyet kiállottunk.

Éjjeli 12 órakor indultunk vissza.

A szellemek órája!

Ha babonás volnék: nem mernék ez időben és ezen az uton visszaindulni.

De hát szobánkban épen úgy, mint az uton is Isten gondviselő keze tart bennünket, s őriz meg minden veszedelemtől. Ő az Ur és hatalmas földön és egekben. Akaratjánál egyetlen hajsza sem eshetik le fejünk-ről! Legalább ezt mondja szent könyvünk.

Sőtét, holdvilágtalan éj volt visszautaztunkban. — Csak a csillagok milliói ragyogtak alá a sötétlők égboltozatáról. Mintha Isten szemei lennének, melyek éjjel is virasztanak a világok felett.

Tudomásul!

Ezennel közhírré adjuk, hogy:

közraktáraink

új üzletszabályzata és árszabása a napokban megjelent.

Árszabásunkban több oly kedvezményt vettünk fel, mi által reméljük, hogy feleink jövőre még fokozottabb mértékben fogják raktárainkat fölkeresni.

Egyben fölemlítjük, hogy az idén újra több tisztító gépet szereztünk be, hogy a **gabonakiválasztás és tisztítás** körül is feleink kívánságainak minél gyorsabban megfelelhessünk.

A kik még esetleg árszabást nem kaptak volna szíveskedjenek áruktáraink kezeléséhez (pályaudvar) fordulni; a hol díjmentesen bárkinek árszabással szolgálnak.

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság Igazgatósága.

Árlejtési hirdetmény.

A nagy-sármási kincstári telepitvényen tanító lakások telkére 3 melléképület (istálló, sertés-ol, baromfiolés fasszin) építendő egyenként 1029 kor. 32 fillér költségeliránnyal egy fasszin 359 kor. 08 fillér költségeliránnyal.

Vállalkozni óhajtok kelően felszerelt írásbeli ajánlataikat f. évi október 10-éig az előirányzott ár összegének 5%-je 152 kor. bányapénzzel egygyütt alólirott kincstári telepitvény kezeléséhez nyújták be, a hol az építési feltételek, költségvetések és rajzok a hivatalos órák alatt betekintethetők.

A kincstári telepitvény kezelése fenntartja magának a jogot, hogy tekintet nélkül a tett ajánlati árakra a legmegfelelőbb ajánlattevőnek adja át az építkezést.

Nagy-Sármás, 1900 szept. 24.

Nagy Elek,
telepitvény-kezelő.

Egy jóforgalmu fűszer üzlet

halál eset miatt

azonnal eladó.

Értekezhetni külközép-utca 43. sz. alatt.
947. 1—1.

Tulhalmozott készletünk miatt igen szép és teljesen kizaradt

AMERIKAI TÖLGYFAPARKETTEKET

ugyszintén

azoknak jótállás mellett való lerakását.

T o v á b b á:

bárminemű épület-asztalos munkát és teljes butorberendezéseket a legolcsóbb árak és jótállás mellett elvállalunk.

Mestitz Mihály és Fiai,
Kolozsvár és Marosvásárhely.

981. 3—x.

HARMATHY ISTVÁN

férfi-szabó és géppel való vegyruhatisztító

Kolozsvárt,

(Hid) Wesselényi Miklós-utca és Szép-utca sarok (Hochstein-ház) az ipartestület átelében.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű helyi és vidék közönség b. figyelmét felhívni, hogy **csakis Harmathy István a legjobb és legolcsóbb vegyi ruhatisztító!**

Miatán műhelyemet a nagyobb mennyiségű képességhez ujjonnan rendeztem be és hogy a nagyérdemű közönséget a legjobban és a legolcsóbban kielégíthessem. Ugy n ő i, mint férfi ruhák, valamint minden e szakmába vágó pipere dolgok vegyi tisztítását, elvállalok olcsón, gyorsan és pontosan.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

924. 2—2.

Harmathy István.

HIRDETÉSEK

a legolcsóbb árban felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

Egy jókarban levő önkéntesi köpönyeg

jutányos áron eladó!

Czim a kiadóhivatalban

929. 2—3.

Kolozsvárt ház 5 szobával, konyhával, pincével, kuttal, 400 ölnyi konyhakerettel Pap-utca 22. sz. a. eladó. Ára 3700 frt. Rusz Mária Losoncson. 933. 2—3

Pártoljuk a helyi terméket!

Hölgyek figyelmébe!!!

Telefonszám 399.

Telefonszám 399.

Miért nagy a nőülési kedv Kolozsváron?!!??!

Nem a Schenk tanár teoriája szülte, mely fiaskót vallott, hanem az adta meg hozzá az impulzust, hogy a leánykérő urak a legfelségsébb tésztának ismerték el a kiszemeltek sütését, mivel annak lisztje a közkedvelt

Kolozsvári múmalom főelárusítójától

Stern József-től (Wesselényi M. u. 13.)

szerezte be.

Tehát ne hogy ez a jókedv megcsappanjon, hiszen minden kolozsvári szép leány rendelést tenni nállam. Hol minden 5 kg. felüli rendelmény az e célra szolgáló **biozikkli-kocsin** lesz hazaszállítva.

Remélve azonban nemcsak a szép leányok, de a kedves öreg nénikék szíves pártfogását is, vagyok szolgálatra készen, mely tisztelettel

Stern József,

a kolozsvári múmalom r. t. főelárusítója,
Wesselényi Miklós u. 13.

902. 4—12.

A legolcsóbb bevásárlási forrás!

A kolozsvári múmalom örle a legjobb és legfinomabb.

Szabó vagy cipész

szakmájába vágó cikkk eladására keresetlik. Ki csekély biztosítékot letehet, pénzbeszedésre is felvételük.

Czim a kiadóban.

937. 2—5.

Dávid Wenzel

hangszerkészítő

Kolozsvárt, Külközép-u. 11.

Raktára az összes réz, fa, vonós és fuvós hangszereknek, valamint azok alkatrészeinek.

Kitűnő olasz-húrok stb.

Bármely hangszer javítása elvállaltatik, gondosan és gyorsan elkészítettik, valamint legolcsóbb árban számíttatnak.

763. 13—30.

Világ-Panoráma

elsőrangú műkiállítás!

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1a. sz. alatt

Szeptember 23—29-ig.

Uj képek. II. Cyclus.

A francia Svájcezon keresztül.

Minden vasárnap új sorozatok!!

A Világ-Panoráma nyitva van mindennap reggel 9 órától déli fel 1 óráig és délután fel 2 órától esti 10 óráig.

Beltépi díjak: Felnőtteknek 20 kr. Tanulók, gyermekek és katonák (örmentestől lefelé) számára 10 kr.

Kiváló tisztelettel

740. 34—0.

az igazgatóság.

KIADÓ

Ferencz József-ut 5. és 7. szám alatt 3 szobás kényelmes lakások vízvezetékkel.

Monostor-utca 55. szám alatt egy 7 szobás uri lakás istállósval és kerttel.

Eladó Kónali szőlő-ut 2/e sz. ház szép kerttel.

Eladó Majális-utca 7e számú ház ke-ttel.

Értekezhetni Ferencz József-ut 5. szám a. a ház-mesternél.
654. 19—30.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!!!

KOZEL F. JÓZSEF

kályharaktárban

Kolozsvárt, Unio-utca 20. sz.

(Redoutall szemben)

állandóan 300—400 darab kályha kész-telben van, melyek egy szépség mint minőség tekintetében felülmúlhatlanok s az eddig teljesített nagyobb megbí-rások teljes biztositást nyújtanak arra, hogy a nagyközönség további megbi-rasai is ép úgy mint azelőtt a legna-gyobb szakértelem és pontosság mel-lelt fog eszközölteit.

HEVESI JÓZSEF

műasztalos

Gyár-utca 8. szám.

elvállal mindenféle asztalos

munkát és fapadozatot.

Nagy raktárt tart:

kitűnő minőségű, gőzben szárított

Parkettekből!

Telefon 136.

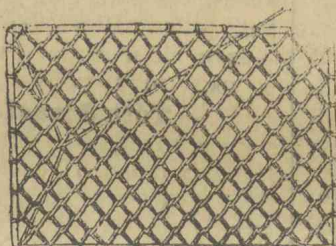
„Municipia“

kiadóhivatala az összes községi és közigazgatási nyomtatványok, könyv-, papír- és irodaszerek legnagyobb raktára Budapest, VII. Kerespi-ut 12. szám. Nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Pénzkölcsön

földbirtokokra, bérházakra I. II. helyre kedvező feltételekkel nyerhető. Fölvilágosítást ad szíves-séggel Gerő A. volt tkptári igazgató Budapest VII. Nefelejts-utca 8. szám.

Jó munkáért kitüntette!

Léber Gyula első erdélyi sodronyszövet
fonat- és szitaáru gyára Kolozsvárt
Torda-utca.

Eisele József

réz-, ércmű- és gőzkazán-gyár
Budapest,
V., Külső Váci-ut 138.

A m. kir. posta és távirat igaz-gatóság rendes szállítója

Gergely Kálmán
kocsigyártó Kolozsvárt, kültorda
utca 27. szám. Uj kocsik
készletben.

A résztvevő kiállításokon arany érmek- és ok-levelekkel kitüntetve.

UDVARI ÉS TÁRSA

törv. bejegyzett kocsigyártó Kolozsvárt, Hidfő-utca
(Zöldfa vendéglő mellett.)

Raktáron tart kész kocsikat választékban. Kocsi-javításokat és rendeléseket pontosan, kívánat szerint teljesít.

Külön telek!

Kis-utca 2. szám alatti lakás, mely áll 3 szoba konyha, kamara, pincze és kertcskéből

október elsejétől kiadó!

Értekezhetni a kiadóhivatalban.

FRAUN MIHÁLY

szpecialista a hangszerekészítésben

elvállal

felelősség mellett hangszer

javításokat.

Raktára az összes hangsze-

reknek.

Árjegyzék kívánatra ingyen

és bérmentve.

Legjobb ekék

és gazdasági gépek készítő-

telepe

SIMONFFY ISTVÁN

gépgyára és vasöntője Külső-

Torda-utca

A legjobb hust

Benigni Sámuel

főtéri üzletében

lehet kapni, a hol mindennemű

fűstöltés is kapható! Postai

megrendelés azonnal teljesítettik.

Magyar fém- és lámpaár-

gyár r. t. Petroleum-lámpák,

légszer és villanyvilágítási tes-

tek, mindenféle fémdíszműcik-

kek stb. Raktár: Kolozsvárt,

Wesselényi-u. 20.

Kitűnőnek

bizonyult erős cement-falakak,

menyezetek és folyosó bolto-

zásokat készít

Ifj. BERTA MIHÁLY

szobrász- és gipszöntő.

Vanszerencsém a nagyérdemű

közönség tudomására hozni, hogy

Unio-utca 10. sz. a. levő czi-

pész üzletemben megrendelím

csupán honi készitési cipész-

munkát találhatnak, melyek egy

minőség mint kivitel tekinteté-

ben a külföldiekkel versenyké-

pesek, s a legkényesebb igény-

eket is kielégítendik.

Lengyel Károly

cipész.

Pollák Samu

aszfalt és cementipar vál-

lalata, ozementlemez és mű-

kögyára

K o l o z s v á r.

A Magyar Keramiai gyár

részv. társ. Budapest. Iroda

VIII. József-kört 14. Telefon:

52—74. Gyárai: X. Kőbánya,

Óhegy. Telefon 53—09. Ajánlja

Rost Ottó mérnök és a keramit

feltalálójának személyes veze-

tése mellett gyártott, kocsi ut,

járda- és udvarok burkolására

kitűnőnek elismert keramit kö-

veit és keramit lapjait.

Minden háziasszony

szíves figyelmébe: „Stella“ li-

noleum szobapadlómoz felülmul

minden e célra eddig használt

festéket, higszágnál fogva a leg-

takarékosabb, színe tartós és el-

lentálló. Kapható minden helyi

fűszer és vaskereskedésben. —
„Stella“ vegyszeti gyár Le-
derman D. Budapest, VII. Do-
hány-utca 81.

A ki

Kolozsvára jön, szálljon Nagy
Gábor elsőrangú „K ö z p o n t
S z á l l o d á j á b a”, a hol pon-
tos kiszolgálás mellett tiszta
vendégszoba, kitűnő étel és
valódi bor kapható.B. Bak Lajos
épület- és butorasztalos
Kolozsvárt.Gyári üzeme berendezett mű-
helyéből kikerült tárgyak kiállí-
tásokon elismerést érdemeltek
Az árak szolidak.

Solymosi Olivér állami

lag segélyezett gépgyár és

vasöntője Kolozsvárt.

1868 óta áll fenn. Készít gépe-
ket, gazdasági eszközöket gon-
dos kivitelben, szolid árak mel-
lett. Gyárában közel 100 szak-
képzett székely munkás dolgozik.

Első egyedüli magyar zongora-

gyáros Thék Endre. Főraktára:

Budapest, Üllői-ut 66. a gyár-

ban; fiókraktára: Kolozsváron,

Unio-utca 12., Farkas Ödön

igazgatójánál.

Frank Henr. Fiai

pótkávégyárosok, gyárak: Kas-

sán és Zágrábban. — Valódi

„Franko“ kávé-pótlék, kapható

az ország minden jobb fűszer-

kereskedésében.

Központi fűtések, szellőztetés-

sek, városi vízművek, csatorná-

zás stb. Épületbádógos-munkák,

horgany-diszitmények. V a j k ö-

p ü l ő. Zellerin gyár r. társ

Budapest, Nagy-diófa-utca 14

Csak nagyban.

Várnay L. Szegeden

Alapított 1873-ban. Az ország-

ban legnagyobb első szegedi

községi és közigazgatási valamint

csendőri nyomtatványok raktára.

Ruggyanta (gummi) bélyegzőgyár

gőzővel. A „Szarolograph“ a

jelenkor legjobb sokszorosító ké-

szüleke ára 30 korona.

Magyar vitorla-vászon- és

kender-gyár Salzmann és

Társas Budapest, V., Nádor-

utca 20. Nyers- és vízmentes-

ponyvák, zsákok, vatrivászon stb.

Csak nagyban.

A Népbank részvénytársas-

ság Kolozsvárt

Deak Ferencz-utca (ezelőtt:

Belközép-u.) 37. sz. alati (Kor-

buly-ház) olcsó jelzálog és vál-

tokköcsönöket nyújt és betéti-

re 5 1/2 százaléka kamato-

tot ad.

Női felöltő és szücsáru raktár!

Tisztelettel értesítjük a n. é. hölgyközön-
séget, hogy az idény újdonságai ugy őszi mint
téli felöltőkben megérkeztek.Újdonságaink megtekintésére bátorokodunk
a t. vevőközönséget meghívni.

Tisztelettel

Bányai Sámuel és fia

830. 9—0.

Mátyás király-tér 8. szám.

Telefon 236.

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában, Kolozsvárt.